

tufngi

'e "tufngi", te peela yainca ahoisi tote po'pa'cohivi ta
aucucuhu 'tohungu ta fuengu ho ita mavava'hu, 'an'asi auesiesii ahoisi tote
mioci yusko'u ta hpupungu ci nsou, ta yu'fafoinana no haahocngu ta cou,
zou tamo conoemoo, la na'no sino 'o ma'a'amosi cono 'ola eahahafo ta oko
no hahocngu.

'e tufngi, panto mon'a concu e'a'ausnato! zou no cuma? te'ono a'umta
eusvusvuta maitan'e. zou 'a ihola eno usa ho teoteai 'ola smoyoa ci
yoi(ceoyu), 'o eno maameoito, 'a lahes'a ahta esansana hocic'u
siano 'tohungu 'emo maica cite ociacu hi'hioa, la counoc'o mainca-
- "os'ocu ocia usa ho aiti 'omo yonta omia ci yoi", hocino boemi ta
pat'ausna ta yu'fafoinana maitan'e, te yainca-- "te'o usa ho hmoi 'omo yota
omia ci ceoyu; zou maiho la eno mioci mo'usnu ta cpucpuhu, to eno
mamameoito lahe counoc'o yainca--"mi'o mioci bihbiavovei ninca
ciengona ho tac'u ake'i aomane!", honci no boemi ta
tposu ta 'oyonatmopsu maitan'e, te yainca-- "te'o uhne fuengu ho mayo to
fou", zou! ci miono o'te totiski na pepeis'ausna! at'inghi, mo h'unasi na
hiasi pat'a'ausna, ho ina hiasi einuu ci isi sosko'a

no 'to'tohungu ci 'tohungu.

ho nteno mioci tufngi no toaphoyu zou 'ola matititha! la na'nosino
boemi to maitoenno emaeno to-- pasu, kaapana, honci eno o'te tomo pohcu ci
meemenno ho mooyai teezo.

hola tufngi ne noana'o, la na'nosino yonto moyuhcungia, homio 'a
laeno'so vovoezu, la poyapohe 'o chumu to va'hu.

'o tee aueva hioa hote mioci tufngi, la auyu aoyocu tote veingi, ho
souhuhuca to a'ofeihni to va'hu, homo mooyai veingi, la auyu ea to micu
oemi'mi ci esmu, 'o micu asonu topuska honci eno o'te totueha, ci mon'a
yac'u ci micu oemi'mi ci esmu 'omo atva'esi umnu.

honci a'umtu mioci tiululu, zou to auyusi no miteuhi, la auyu tmoecu to
ma'e'ehi to evi, ho sia to isi su'si to skoyovia to omiasi, zou ho tmoecu to
haengu ho sohi'ui, honci eno o'te, mo atva'esi umnu honciko aueva topani
to isicu suho'onga ci nia emoo no ceoyu, honciko o'te lue'amamia ho yaica
ci hioa, teno amako pio no yo'nungu! tac'u cono pupunga.

夜間刺魚

「tufngi」可謂鄒族傳統山林智慧的基礎訓練，是青年男子學會融入大自然，認識山林之危機、瞭解山林可用食材及學會尊重大自然。

夜間刺魚工具，以鋼材自製魚叉最優。夜間刺魚必先採集乾枯芒草，製作火把，若更用心，三天前事先砍樹枝，定置河道入口處減緩河水流動，或者先用火烤焦虎頭蜂窩，餵食誘魚。夜間刺魚要特別注意青竹絲，學理上蛇會冬眠，但實際上青竹絲依然隨處可見蹤，只是動作較遲緩。